

Jan 20, 2016

[392] 1622477779

De genio epidemio nonnulla
Schlesinger, Simon Ludovic
Royal College of Surgeons

179

nt 10

D E

DE VITROITU HOMINIS IN VITAM ATMOSPHERICAM.

DISSERTATIO

INAUGURALIS PHYSIOLOGICA

QUAM

DOCTORIS MEDICINAE ET CHIRURGIAE GRA-
M AB AMPLISSIMO MEDICORUM ORDINE IN
MA LITERARUM UNIVERSITATE FRIDERICO-
GUILIELMA BEROLINENSI RITE OBTINENDUM

DIE IV. M. AUGUSTI A. MDCCCXLIII.

PUBLICICE DEFENDET AUCTOR

ADOLPHUS SCHILLING

BEROLINENSIS.

OPPONENTIBUS;

W. SCHAARSCHMIDT, MED. ET CHIR. DR.

A. JOHOW, MED. ET CHIR. DR.

R. MAYET, MED. STUD.

BEROLINI,
TYPIS NIETACKIANIS.

D E

NTROITU HOMINIS IN VITAM ATMOSPHAERICAM.

DISSERTATIO

INAUGURALIS PHYSIOLOGICA

QUAM

DOCTORIS MEDICINAE ET CHIRURGIAE GRA-
M AB AMPLISSIMO MEDICORUM ORDINE IN
MA LITERARUM UNIVERSITATE FRIDERICO-
GUILIELMA BEROLINENSI RITE OBTINENDUM

DIE IV. M. AUGUSTI A. MDCCCXLIII.

PUBLICICE DEFENDET AUCTOR

ADOLPHUS SCHILLING

BEROLINENSIS.

OPPONENTIBUS:

W. SCHAARSCHMIDT, MED. ET CHIR. DR.

A. JOHOW, MED. ET CHIR. DR.

R. MAYET, MED. STUD.

BEROLINI,
TYPIS NIETACKIANIS.

„Autorität, daß Etwas nämlich schon einmal geschehen, gesagt oder entschieden worden sei, hat großen Werth; aber nur der Pedant fordert über Autorität.“

„Bleibe Jeder auf dem eingeschlagenen Wege und lasse sich ja nicht durch Autoritäten imponiren, durch allgemeine Uebereinstimmung bedrängen und durch Mode hinreißen.“

v. Goethe.

P A T R I

OPTIMO DILECTISSIMO

HASCE

STUDIORUM PRIMITIAS

PIO GRATOQUE ANIMO

D. D. D.

AUCTO

PROOEMIUM.

---

minum, quod in tota natura cognovimus, miraculum, excellentissimus rerum creatarum terrestrium flos, homo: quam ratione nostram hancce intrat in vitam? Ea est aestio, quae ex altera quidem parte explicata, ex altera etiam nunc responsione carens, cuilibet scrutatori igni debet esse momenti solvenda. Prima hominis fuit, ingenio postea totum forsitan orbem admiratione leturi, materia in tenebris corporis materni condita obscura; sed nihil desideratur, nisi una illa peculiaris irritatio, qua adgressa potentia incipit moveri in blattate, et mirifica ratione nondum perspecta, nunquam esse perspicienda, evadunt primae haud certae formae et determinantur ac magis magisque circumscriptae formantur: ita ut brevi decem mensium lunarium oratio natura absolverit creationem, atque bulla, paullulo et minima, tunc apta sit atque parata, ut aequae ac terram habitat, ex alvo matris in vitam atmosphaeram transgredi, ex profundissimis tenebris in flagrantem lucem, e condicione parasitica in propriam vitam.

Permagnae summeque admirabiles nominandae sunt mutationes, quae in illo quo homo nascitur unius momenti tempore in corpore infantis volvuntur; neque indignae, quae quum abs quolibet homine, tum ab iis, qui naturam perscrutari conantur, investigentur.

Haece permutationes fere omnes exoriuntur ex med. commutatione, quam foetus in vitam intrando perpetitur itaque ad ea imprimis organa respiciendum est, quae commercio inter recentem terrae incolam et novum medium orto destinata sunt: organa dico respirationis, non circulationis sanguinis, haud dissocianda.

De his igitur, uti in vita foetali et in atmosphaerica fungantur contextaque sint, primum nobis agendum est.

RESPIRATIONE ATQUE CIRCULATIONE FOETUS.

In primo vitae embryonalis spatio, cujus paucis modo verbis mentionem faciam, foetus omnino novum matris organum habendus est, secundaria tamquam glandula sanguineo-vasculosa. Succorum circuitus per vasa omphalo-mesaraica efficitur, quum sanguis per venam vesico-umbilicalem ex vesica umbilicali in cor embryi (1) fluat, quo per truncum arteriosum in totum diffusus corpus cetero itinere per arteriam vesico-umbilicalem ad venam umbilicalem regreditur.

Systemate vero digestionis atque concoctionis valitius in foetu evoluta, allantoide cum vasis umbilicalibus magis magisque definita (Endochorion); vesica umbilicalis aequae ac vasa vesico-umbilicalia minutatim evanescunt tunc sanguis per venam umbilicalem ad hepar ducitur, quo vena illa ex altera parte cum vena portarum conjuncta ramificatur, ex altera parte per ductum venosum Arantii in venam cavam inferiorem transigitur. In vena cava inferiori sanguis venae umbilicalis sanguini ex inferiori corporis parte, nec non ex hepate reverso im-

---

(1) Recedimus a vulgari hujus vocis usu, quia embryo, embryonis non rectius est quam v. c. lexico, lexiconis,

mixtus, ab atrio dextro excipitur; unde magna Eustachii valvula ad eum finem nondum ut postea diminuta, per foramen ovale in atrium sinistrum trajicitur, ex quo ventriculum sinistrum igitur in aortam pellitur.

Hinc sanguinis progressus propter eum, qui ex arteria pulmonali per ductum arteriosum Botalli ei obvenit sanguinem, majori ex parte in ramos, qui ex arcu aortae originem ducunt, scilicet in arterias carotides et subclavas ducitur. Qui a superiori corporis parte ad cor revertitur sanguis, per venam cavam superiorem in atrium dextrum et in ventriculum decedit, unde in arteriam pulmonalem mittitur. Cujus arteriae quum rami pulmonales etiam nunc minime evoluti et expansi sint, sanguis per ductum arteriosum Botalli invadere coactus est in aortam, quae eum per inferiores corporis partes et per arterias umbilicales ad placentam reducit. Aër atmosphaericus integumentis ovi omnino impeditur, quominus ad foetum aggrediatur; ad vitam autem nutriendam et conservandam necesse est, carbogenium e sanguine excernatur, eademque ratione oxygenium ab eo capiatur, quod vitae processus in animalibus respiratione utentibus pulmonum contactu cum aëre efficiuntur. Mutua igitur inter sanguinem foetalem et maternum commutatione in vicinis placentae foetalis et uterinae finibus actus, respirationi hominis postea multo sublimius constructi instar, nobis ante oculos ponitur. Desunt quidem et in homine et in omnibus, quae novimus animalibus, rectae vasorum prolongationes, indeque impeditur sanguinis transitus ex vasis maternis in foetalia et vice versa, uti in substantiis pulmonum arterias inter et venas invenitur; placentae

ro matris et foetus intime juxtapositae sunt, earumque contactus superficie innumeris plicis ingenti efficitur. sanguinis redintegratio per organicam cellularum primarum mutuam attractionem utriusque superficiei perficitur, ita ut is, qui totum foetale corpus jam percurrit, sanguis nimia venositate praeditus sanguine materno, non quidem omnino arterioso (partem enim materni corporis jam permeavit), denuo magis arteriosus reddatur per commutationem organicam. Materno igitur, qui in umbilica uterina circuit, sanguine in foetu detrimentum patitur et aëris pneumaticorum animalium atmosphaerici aquae in branchias piscium ingestae. Quamquam hoc respirandi modo is arteriositatis gradus, quo homo natus nascitur, omnino desideratur, penitus tamen sufficit: considerandum enim est, foetum in evolutione vitae multo magis versari, itaque alto illo arteriositatis gradu minime egere.

Neque solum sanguis foetalis commutatione, quam supra commemoravimus, redintegratur, sed sequitur simul embryi nutritio et incrementum, quum vasa foetalia sanguinea, in chorion ejusque villos ingressa, materia nutrice utantur, quae hominibus sanguine villis circumfuso accipitur.

» Alio modo foetum nutriri, vix putare possumus (Müller, *Physiol.* II. pag. 729). Fieri quidem potest, ut amnion quoque per vegetativam cellularum, membranas continet, actionem, fluida quaedam ex chorio excipiat, quae nutritiae instar materiae parvulum albuminis corpus in liquore amnii praecipitetur. Liquorem amnii postea in foetum ingressum et in tubum intestinale et

in tracheam proficisci, satis probatum est. Attamen haec per liquorem amnii nutriendi ratio penitus exigua, minimeque sufficiens habenda est.

Foetus postquam decem per menses lunares, ut defendatur nutriaturve, in utero perstitit (interdum quod brevius per tempus), paratus est, ex corpore materno evadere. Nam utero tunc abalienatus est, res tanquam ei non conveniens, quae ut expellatur, dolores incipiunt parturientium et peristaltici uteri motus, motibus plurimorum trunci musculorum associatis. Tali tantaque vi coactus per externa perducitur foetus genitalia et prima quae tunc sequitur, inspiratione, animantium aërem trahentium et remittentium in numerum introducit.

DE RESPIRATIONE ATQUE CIRCULATIONE RECENS NATI.

Simulac prima respiratio instituta est, sanguis arteria pulmonali in ramos pulmonales ducitur, neque antea per ductum arteriosum Botalli in aortam descendit. Cor, quod in media embryonalis corporis linea positum erat, pulmone dextro in sinistrum latus premitur itaque vena cava superior oblongatur. Sinister sub arcu aortae positus bronchorum ramus arcum illum sursum prone trahit, diaphragmate cor deducitur, quare aortae arcus depressior redditur et eo loco, quo ductus arteriosus Botalli in aortam inseritur, angulus oritur acutior ita ut sanguinis fluxus ex arcu aortae in aortam desce-

ntem facilius expediatur, ex ductu autem Botalli diffi-
ior fiat, semsimque omnino impediatur, quum Botalli
ctus ferme penitus obliterated in ligamentum, arterio-
m dictum, transformetur.

Vena cava inferior, quippe cui vena umbilicalis san-
inem adducere cessaverit, sanguine vacat. Atrium e
ntrario sinistrum majorem sanguinis copiam ex venis
lmonalibus accipit, quo facto valvula foraminis ovalis
ic foramini adprimitur. Praeterea, quum vena cava in-
iori ad diaphragma attracta, valvula Eustachii multo
evior reddatur, sanguis ex atrio dextro in sinistrum
ere negat, quo fit, ut valvula foraminis ovalis foramini
ali accrescat.

Tunc nigriorem sanguinem perspicue discernere licet
clariorem, quum in embryo tota sanguinis copia medium
nerit colorem.

Respirationis organa, quomodo prima respiratione
mutentur, statim ostendam: Thoracis scilicet diame-
os et recta et transversa insigniter augetur, diaphragma
ius intercostalis spatii descendit, epiglottis in posterum
ottidem numquam plane obtegit, plicae in posteriori
cheae pariete sitae plane evanescent; pulmones, colorem
rioris ruboris nacti, emolliuntur et crepitant. Eorum pon-
s, specificum dictum, quum volumen multo auctum sit,
ilius redditur, quamvis propter copiam sanguinis et
ris atmosphaerici, quam exceperint, pondus omnino
escat.

Eae gravissimae habendae sunt mutationes, quae in
insitu foetus in vitam atmosphaericam eveniunt; sed
usa, ex qua omnes hae permutationes originem ducant,

scilicet quare prima inspiratio excitetur, iterum iterumque celeberrimis physiologis polemicum praebeuit objectum. Quorum theorias, longissime divergentes, hisce in pagis consertas comparare, opera dignum mihi videtur consilium.

DE FUNCTIONE SYSTEMATIS NERVOSI IN RESPIRATIONE.

In diversissimis auctorum theoriis de vi nervorum ad respirationem aestimandis necesse est, acriter animi intendatur ac intelligendum, quid eorum unus quisque de ratione ac modo, quibus organa nervorum centralia fungantur, omnino sentiat, ne ratio, quam de respiratione ipsa ceperit, perversae comprehendatur. Viri, qui adversarias partes susceperunt, hi fere sunt: Wilson Phillips, Mayo, Bostock, Brachet, Legallois, Charles Bell, Flourens, Joh. Müller, Marshall Hall, quorum sententias latius exponemus.

Fabrizius ab Aquapendente, ubi de respiratione atque ejus instrumentis disserit: »Hic autem motus, inquit, procul dubio animalis actio est eaque voluntaria seu libera, nequaquam naturalis. Nam si liberos ac voluntarios motus eos appellamus, quos efficere cum volumus et non efficere cum nolumus, praeterea vero quum fieri sedare possumus, quum non fiunt facere; ad haec citius tardius, crebrius, rarius eos faciendi potestatem habemus, quid obstat, quominus respirationem voluntarium motum

esse dicamus, quam et excitare et colibere et crebriorem et rariorem et tardiozem ac velociorem facere pro arbitrio possumus, quae omnia si respiratio naturalis esset motus et a naturali facultate pendens, haudquaquam ita fierent. «

Sed abeamus ab auctore illo, respirationis enim acuum, quamquam voluntariis musculis compositum, attamen omnino voluntarium minime esse habendum, omnes hodie physiologi consentiunt, qua re maiorem verborum copiam facere dubito.

Marshall Hall ab omnibus fere aliis, qui systema cerebro-spinale dictum existere contendunt, physiologis dissensit, praecipuas enim tali modo duas systematis nervosi partes corrui, et physiologica et pathologica ratione plane diversas: scilicet alterum systema cerebrale conceptioni voluntatique destinatum, cui *ψυχή* concipiens et voluntaria praesit, alterum systema spinale sive systema motuum ingestorum et egestorum vi nervosae Halleri subjectum. Quam motoriam vim Marshall Hall dicit illam, quae omnino involuntaria, certis incitamentis commota, in conspectum venire necessario modo conatur. In systemate spinali nihil interest nervos motorios et sensitivos, omnes nervi systematis spinalis motorii sunt et vi illa nervosa Halleri instructi; neque tamen ubique eodem modo principium illud agere apparet, quibusdam enim in nervis fluit centripetaliter ad medullam oblongatam, in quibusdam vero centrifugaliter a centro ad peripheriam. Omnis systematis spinalis actio excitata est re vera, reflexa autem, quod ad formam et directionem attinet; quam ab actione systematis cerebra-

lis differre cernere licet, ut vel iis condicionibus, quibus illa omnino cesserit, uti in foetu anencephalo, in somno, in comate, cerebro animalium rescisso, ubi vis sentiendi, percipiendi, conscientia, voluntas, iudicandi facultas plus minusve desint, permaneat. Vis nervosa Halleri non solum a nervo excitato, id est a puncto medullae spinalis instimulato deorsum versus in illas propagatur partes, quarum nervi sub loco irritato originem habent, uti adhuc doctum est, sed etiam sursum versus: in testudine enim decapitata, quum medullae spinalis pars inter plexum et cruralem sita instigaretur, Marshall Hall extremitates et superiores et inferiores moveri observavit, neque aliud quidquam fieri, ubi nervus spinalis ex loco illo medullae ortus incitaretur.

Utrumque tamen systema et cerebrale et spinale, alterum ex altero pendet, ita ut functionibus systematicis cerebrales dormientibus, aut plane sublatiis, systema spinale etiam in fungendo quodammodo turbetur, uti in somno, comate, stupore; et functiones cerebrales quum omnino desiderentur, spinales sustineri nequeant, uti in foetu anencephalo, qui vivus quidem natus, non tamen vivendi potentia instructus, quamquam respirationem instituit, moritur.

Respirationem a systemate spinali imprimis institui et sustineri, actionem igitur excito-motoriam esse, Marshall Hall arbitratur, quodam tamen modo a systemate cerebrale pendere.

Physiologi quidam, inter quos Wilson Philip et Mayo, respirationem ex voluntate libera sui conscia institui contendunt: quorum iudicium eo refutatur, quo

vel encephalo, voluntatis ac sensorii communis sede, remoto et in somno respiratio nullo modo cessat.

Alii e physiologis, Bostock, Brachet, ut exempla afferam, respirationem nervo vago effectam ex eo pendere et nervum illum sensitivum esse rati, inspirationes continuo institui volunt, quod sensorium commune per nervos vagos injucundae condicionis perceptionem accipiat. Cui sententiae adversarium est experimentum: nervis enim vagis dissectis et resectis respiratio sustinetur, neque ullo modo Bracheti explicandi hanc rem ratio sufficit, qui systematis cerebri consuetudinem respirandi arguit.

Alia physiologorum pars, e quibus Legallois, Charles Bell, Flourens, Joa. Müller nominandi sunt, medullam oblongatam proprium motuum respiratoriorum fontem, primum tanquam mobile esse volunt. Joh. Müller motus respiratorios voluntate quidem haud inveniunt, involuntarios institui, attamen quodam modo ex voluntate dependere sentit. Quod dictum probatur respiratione ne in somno quidem omitta, quum voluntate singulae respirationes efficiendae ad certum usque finem figi possunt retardari et accelerari et prolongari queant; quum respiratorios motus vel ad certos modo e musculis respiratoriis definire liceat, ita ut homo aut diaphragmate solo, aut thoracis musculis, aut utrisque pro voluntate respirationem perficiat. Theoriam illam, qua aër atmosphaeris, ad nervos pulmonales, tracheales, laryngeos advectus, respiratorios motus ex cerebro et inde a medulla oblongata provocare dicitur, eo refutat, quod nervo vago quoque in cervice resecto, simulque nervo laryngeo su-

perioxi utriusque lateris disjuncto, respiratorios motus. quamvis perceptione irritamenti aëris in pulmones et laryngem applicati omnino sublata, nihilominus continuatos esse, in experimentis suis se observasse vir Ill. profitetur: medullam igitur oblongatam respirationis motibus praesse arbitratur.

Marshall Hall, ut respirationem prae caeteris systematis spinalis vel excito-motorii actionem quandam esse ostendat, nobis exponere studet, respirationem duabus rationibus, quae sequuntur, actionis spinalis indolem praebere. Primum enim persuasum nobis esse vult, respirationem, minime perceptionis ac voluntatis liberae ratione habita, institui, certe institui posse: quae res omnibus illis jam supra commemoratis exemplis, respiratione scilicet haud impedita nec somno, nec comate, nec cerebro ablato, nec encephali defectu, probatur. Deinde id agit, ut respiratorios motus re vera excitatos, forma et directione reflexos esse doceat. Quod secundum argumenti objectum, aequè ac primum, magna factorum copia ut probetur, auctor maximam dat operam. Imprimis quae-runtur nervi motorii vel reflectorii motuum respiratoriorum nec non centrum, quod utriusque nervosi fluidi cursus conjungit. Respirationis excitores a Marshall Hall

1. Nervus trigeminus, 2. Nervus vagus, 3. Nervi spinales posteriores habentur; reflectorii ei sunt 1. Nervus accessorius Willisii, ubi in musculus cucullarem ramo expandit, 2. Nervi intercostales ad movendos musculos intercostales, 3. Nervi phrenici diaphragmati destinati 4. Anteriores denique nervi spinales, qui in musculis ab

ominis ramificantur. Centrum nervosum utrosque coniungens medulla nominatur oblongata.

Quomodo nervi illi, quos dixi, respiratorii reflectorii, partis musculorum actionibus instigatis, respiratorios reant motus, jam satis constat; qua vero ratione nervi illi incidentes vel excitatorii agere incipiant, penitus etiam perscrutari operae pretium fuerit. Unusquisque trium, quos supra nominavi excitatoriorum, condicionibus datis, plus actionem inire, respirationis igitur causam ad centrum propagare valet. Respiratio ubi regulari modo efficitur, nervi vagi ejus causa habendi sunt, eo quidem, quod acidum carbonicum, in pulmonibus respiratione foratum, nerveos ramos in cellulis pulmonalibus et in bronchiis expansos incitat.

Cujus rei argumentum Marshall Hall antiquum illud, anno jam millesimo sexcentesimo sexagesimo septimo institutum. Transact. ab Hook promulgatum experimentum fert, ubi aëris atmosphaerici columna per tracheam, in pulmones, pleuram incisionibus apertam canis vivi prebatur. Aër quum continuo perpellebatur, respiratorii motus nulli visi sunt; quia tali quidem modo aër inspiratus cum acido carbonico pulmonibus exspirato haudquaquam miscebatur, respirationis incitamentum nullum constituit. Quum vero aëris columna perturbabatur et incommisionibus advehebatur, vehementes ortae sunt et asticae inspirationes, quia aër in pulmonibus, versatus acido impraegnatus fuit carbonico. Accedit praeterea observatio, quam Faraday primus ad lucem provexit, videlicet nos, nonnullis inspirationibus profundis, quibus r pulmonum redintegratur, institutis, per tempus multo

longius respirationem omittere valere, quam usitatis conditionibus, quibus citius et saepius acido carbonico accumulato respirandi necessitas percipiatur.

Rationis, quam Marshall Hall profitetur, gravissimum deinde est momentum, quod animalia, quum in aëre acido carbonico impraegnato respirare cogantur, crebrius inspirant et hiant ore aërem captant, idque eo magis quo acidi carbonici in receptaculum immixti copia major est. Acidum igitur carbonicum usitatum esse videtur incitamentum, quod per nervos vagos ad medullam oblongatam, ab medulla per nervos reflectorios ad musculos quibus illi praesunt, consociatos ductum, respiratorio perficit motus.

Ita cordis ictus cum motibus respiratoriis una semper augeri et retardari sine omni sophismate apparet quo citius enim et frequentius sanguis circuit, eo citius in pulmonibus acidum carbonicum respirando prodne necesse est; eo igitur frequentiores redduntur inspirationes. Eodem modo explicare quoque licet, cur involuntarii respirationis motus rhythmo certo efficiantur. »Egriegrie Joa. Müller inquit, et mirum in modum obscurum involuntariorum motuum respiratoriorum motus est, quod ex medulla oblongata originem ducit.«

Nonne rhythmus ille eo explicari poterit, quod certa quaedam in pulmonibus conformata acidi carbonici copia extremos nervi vagi ramos incitamento afficiat idoneo, ut medulla oblongata, quibusdam nervis motoriis reflectoriis adjutoribus, motum inspiratorium provocet; unde sequitur, novam aëris atmosphaerici copiam adduci, cujus oxygenio sanguis in pulmonibus circumvectus oxydatur.

imulque exspiratione minime voluntaria acidum carbonicum et aër atmosphaericus decompositus, itaque inutilis expellitur. Temporis tum certum spatium denuo consumitur, donec necessaria illa acidi carbonici copia rursus in pulmonibus accumulata sit, quae quidem novam inspirationem et ex ea totam symptomatum supra expostorum seriem excitet, fieri non potest. Ita semper causa ex effectu et vice versa effectus e causa oriundamittunt.

Nervum vagum igitur tali modo usitatis et ordinariis conditionibus respirationi praeesse, Marshall Hall arbitratus, quibusdam tamen rationibus positis et nervum trigeminum et spinales ad actionem illam perficiendam aptos esse judicat.

In capite testudinis a corpore sejuncto, naribus, quae nervo trigemino ramis instruuntur, irritatis respiratorii observantur motus. Balneum quum intravimus frigidum, posterioribus nervis spinalibus frigore affectis involuntariae fiuntur inspirationes, quod idem facie aqua frigida adversa evenire solet.

Respiratio quamvis ex iis, quae supra dicta sunt, voluntaria actio spinalis prae caeteris systematis esse videatur, minime tamen, systema cerebrale, i. e. voluntatem magni ad eam instituendam esse momenti, negari potest.

Joa. Müller respirationis motus ab voluntate leges recipere pronuntiat; neque quenquam in somno, stupore, comate, animo acerrime ad rem aliquam intento, respirationem irregularem et perturbatam reddi latet.

Nervis igitur vagis dissectis, nervorum more solito spiratoriorum incidentium functio desideratur, nihilomi-

nus respiratio a voluntate instigata sustinetur. Animalia quibus nervi vagi secti sunt, rariorem instituunt respirationem, ut quasi, uti Magendie arbitratur, acerrime respirationi intendere videantur.

DE CAUSIS PRIMAE RESPIRATIONIS.

Quum de respiratione omnino, tum de causa ejus primae rationes vehementer discrepant.

Müller, qui respiratoriorum motuum causam in medulla oblongata sitam esse arbitratur, primae inspirationis causam sibi positam videri proloquitur (in Physiologia I., pag. 347.) in irritatione, qua sanguis in pulmonibus statim oxydatus, cerebrum et imprimis medullam oblongatam, fontem tamquam motuum respiratoriorum afficiat, quum organa illa ad partum usque in conditione vivida quidem, sed semisomni versata sint. Infantis sanguinem simulac natus sit, in pulmonibus jam inlarescere; sanguinem hincce clariorem paucis momentis ad encephalum duci, extemplo respiratorios incipi motus.

Jam vero, ut ita sanguis oxygenio impraegnetus plane desideratur, ut praecesserit respirationis motus; enim aër atmosphaericus sponte ingredi nequit in pulmones, quippe qui spatium aëre vacuum nullo modo circumdant, pariter ut aër in vesicam collapsam invadere non valuerit; pro ea enim foetales pulmones optimo jure habentur, foetali corpore vesicae tamquam parietibus comparati.

Kindii vero opinionem, incitamentum aëris atmosphaerici in nervos cutaneos ad medullam spinalem propagatum, respirationem reflectoriam tamquam actionem provocare, Joa. Müller (Physiol. II, 76) nequaquam sibi provari contendit. Rana tota cute spoliata respirationem haud alienatam instituit; praeterea ranae haud melius ore aërem trahentes respirant, sive ab aqua sive ab aëre corporis cutis circumdatur. Aquae incitamentum cutis si sufficeret ad respirationem provocandam, et mammalium foetum in utero motus illos respiratorios facere oporteret. Primae igitur et posteriorum respirationum causam eam esse apparet, quae in foetum influere nequiverit, in recens natum extemplo influat; neque causa illa aëris atmosphaerici in incitamento aut pulmonum aut cutis posita est.

Marshall Hall, primam infantis recens nati respirationem per frigidum aërem atmosphaericum advectum ad nervum quintum vel ad nervos spinales proferri opinatur eadem ratione, qua prima urina faecesque simili aëris externi ad extremos nervos spinales influxu expellantur); primum irritamentum postea usitatum, scilicet acidum carbonicum, etiam nunc in pulmonibus non adsit, sed post respirationem institutam et per eam conformetur. Inveniuntur observationes quaedam, quae hanc sententiam maxime probant. Ipse physiologus ille relationem Henningii affert, infantem recens natum, sed asphycticum, statim respirare incepisse, quum detegeretur, ita ut aërigidus ad corporis superficiem advehi posset. Maxima eorum, quae ad vitam in corpus revocandam instituere solemus, experimentorum usitatissimorum et valde cele-

bratorum pars eo tendit, ut nervi respirationis motori incitentur, aut nervus trigeminus in facie, aut nervus vagus in pulmonibus, aut posteriores nervi spinales in superficie corporis; id respicitur pectus aqua frigida ad spargendo et aetherem instillando, balneo aëris frigidi totum corpus aquae frigidae immergendo, confricando nares titillando, aliis denique ejusmodi artis auxiliis.

Elucet ex hac primae respirationis illustratione Marshall Hall pronuntiata, eadem in geniosa contemplatione ratio, quae in ejus tractatu de systemate nervoso et de propagatione fluidi nervei tam praeclara existit. Quam simplicitate et evidentia processus, quos animadvertimus ex ea explicantur, ita ut vel examen eorum fere superfluum esse videatur.

Bischoff (Elementa physiologiae humanae I, pag. 135.): Primam, ait, infantis vitam profunda incipit inspiratione; dolore inde exorto, clamore mox secuto, ut infans vitam lacrymando ingrediatur. Uti inspiratio vitam incipiat, ita continuo per totam vitam ad mortem usque eam non omitti, ultimaque expiratione vitam finire. Et externi aëris pressu et instinctu infantem ut respirare incitari, simulque facultatem omnibus ad eum finem destinatis musculis utendi ei innatam esse.

Aëris atmosphaerici pondus, quod Bischoff causa arbitratur, omnino non esse respiciendum, jam ex apparet, quod aër foetum in alvo materna aequè ac omnia alia corpora premit.

Res summae difficultatis est, experimenta hanc re plane explicantia instituire. Animal recens natum, priusquam ab aëre atmosphaerico tangitur, ab incitamento i-

defendendum est; tunc observandum, num primum inspirandi molimen sequatur. Quod si fieret, aëris atmosphaerici incitamentum, quod credi solet, nequaquam primae inspirationis causam esse, certe perspicuum esset.

Videntur mihi primi respiratorii motus provocari nec sanguinis arteriosi instimulatione cerebri et medullae oblongatae (qua totam per caeteram vitam respirationem sustineri liceat), nec aëre atmosphaerico ad cutem, faciem, tracheam aggresso; sed ego idem, quo Bischoff quoque sentit, sentio, primam recens nati inspirationem ex solo instinctu originem ducere. Cujus rei enodatio quidem adhuc desideratur, sed instinctus in tot tantisque naturae organicae phaenomenis explicandis ultimum habendus est refugium. Ex instinctu eae dicuntur actiones evadere, quae sponte quidem perficiuntur, sed quarum ultima causa animalis voluntas sola non est. Instinctus causa eadem esse videtur, quae totam animalis creationem evolutionemque producit, et propriam ejus organisationem aeternas secuta leges confirmat. Vis organisationis, quae certo et destinato modo sapienti principio et divino consilio ducta, regit, creaturas suas ipsa constituit et ordinat, et in quolibet creato eadem cernitur. Omnia physiologiae aenigmata nulla sunt potentiae illi, quae et hominis et insecti culum procreat. Ultima instinctus causa eadem est ac vis et organisationis et procreativa et medicatrix naturae, et quaecunque praeterea in diversissimis condicionibus est determinata.

Quis est, qui aëre externo aut atmosphaerae pondere aut alio quodam incitamento externo contendat recens natum instigari, ut maternam mammam labiis capiat, oris

spatium in angustum adducat, ut ita materiam ad vitam ejus necessariam intussuscipiat, compositum sugendi motum instituendo. Nonne certum somnum, quo motus illos, quamvis voluntarios, perfici oportet, ei praesignatum esse, verisimillimum est?

Eadem instinctus vis in aegra apparet vita. Semper enim, ut a pneumonico exemplum capiamus, respirationum numerus augetur et diminuitur una cum obliteratione pulmonum per productionem pathicam; haud aliter res invenitur in phthisico, ubi respirationes eo citius sequuntur, quo magis vitae spatium illi destinatum ad finem properet. Ita in omnibus pulmonum morbis, qui partem quandam organi illius a functione impediunt, cernitur. Cujus rei interpretatio manu tenetur. Corpori enim certa quadam sanguinis copia nutriendo opus est, ejusque oxydati, cui oxydationis muneri sano in corpore media in vitae aetate quindecies vel vices singulis minutis respirando sufficiunt pulmones; quorum quum pars quaedam fungendi potestatem perdiderit, necesse est. intensiore respiratione detrimentum ex respiratione minus extensa sarciatur, ut eodem tempore eadem sanguinis copia ac antea oxydetur.

Quamquam igitur ex voluntate respirationem instituere licet, nemini tamen aut pneumonicum aut phthisicum aut alium quemlibet pulmone laborantem ex voluntate omnino tam celeriter inspirare videbitur, sed ex impetu interno. principio vis organicae sapienti, instinctu aut potentia quovis fere nomine significata alio.

Eadem ratione et eodem optimo jure, quo organis-

mus vel vis ei insita vitalis et reproductiva, sanguine ad carbonisationem properante, ex aeternis legibus jubetur, oxygenii defectum simplicissimo modo replere: aequè etiam intelligitur, cur lege illa in foetu numquam respirandi motus instituantur, quippe quae omnino sapiens, optimis semper ad proprietatem individui servandam idoneis opibus usa, agat. Neque sanguinis oxydati defectus a foetu percipitur, et quod maternus sanguis ei etiam nunc adducitur, et quod in inferiori vitae gradu sanguinem ejusmodi ille haud desiderat. Iam vero suspicari licet, cur idea haecce in recens nato respiratorios instituat motus; ad hunc enim quamvis minime ad hominis novi conscientiam necessitas sanguinis renovandi et corrigendi pervenit.

Huic sententiae illa Jörgii observatio favet, saepissime infantem, partu celerins justo atque facilius expedito, atelectasia pulmonum laborare. Aëris enim captandi necessitas, quum respiratio per placentam haud plane impedita atque oblitterata sit, minime urget. Sin vero aëris vel in nervos cutaneos vel in quandam corporis partem ingressus respirationem provocaret, recens natus, quamquam sanguis per placentam ei adducitur, tamen, quin respiratorios ciceret motus, facere non posset.

DE GLANDULA THYMO.

Unum adhuc nobis est organon, valde difficile explicatu, respiciendum; glandulam dico thymum, magni qui-

dem, sed omnino ignoti momenti in vita et foetus et recens nati sustinenda.

Referenda est glandula illa inter ganglia sanguineo-vasculosa, quibus ductus excretorius deest. Plane evoluta non invenitur nisi in embryo et in prima vitae aetate. Unum etiam per annum, quum homo natus sit, incremento augetur, tribus inde annis eodem utitur volumine, et quarto ineunte anno diminui incipit, ut pubertate ingressa plerumque evanuerit, vel minima reddita sit: interdum vero vel in viris remanet.

Cujus organi functio quum omnino adhuc nos fugiat, quomodo sit explicanda, eo major est moles theorarum.

Galenus glandula thymo venam cavam truncosque arteriosos figi et a sterno imprimenti caveri arbitratur. Bartholinus cor organo illo obtegi; B. G. Müller, ne tenerae thoracis cartilagines fractae pulmones laedant, utque pulmones nondum respiratione functi comprimantur. Pozzi, ne, quum pulmones nondum inceperint respirationem, vacuum oriatur.

Hecker thymo calorem vitalem, Verheyen liquorem pericardii produci opinantur.

Meckel glandulam thymum ad organa sexualia testes et ovaria, refert. Plurimi e physiologis, uti Riegels et Wharton intimum eam inire consensum cum cerebro judicant.

Muralt, Bellinger, Martineau, Dyonisi Nicolai, Heister, Hewson, Pallas, Wrisberg, Caldani, Osiander, Treviranus, Sabatier, Bi chat, Bartholin, Cooper, alii glandulam thymum

nutritioni et sanguificationi praeesse volunt, ita ut in ea
ut sanguinis corpuscula procreentur et conformentur, aut
chyliformis succus secernatur in ductum thoracicum im-
mittendus, aut sanguis maternus per venam umbilicalem
ingressus ad nutriendum foetum praeparetur, aut ut chyli
receptaculum quasi et diverticulum habenda sit. Alii
physiologi, inter quos Burdach, Sprengel, thymi
functionem ad respirationem referunt, ita quidem ut in
illa succi oxygenio impraegnantur, vel materiae oxyge-
natae e sanguine foetali assumptae toti succorum copiae
admisceantur. Haugstedt glandulam thymum non em-
bryo, sed recens nato potissimum destinata esse exis-
timat ad meliorem lactis assimilationem. Bow nervosam
sim respiratoriam in thymo accumulata esse divinat.

Iam ex immenso variarum explicandi rationum nu-
mero intelligere licet, nos ad hunc usque diem in terra
plane incognita versari. »Quamlibet autem«, Joa. Mül-
ler optimo jure judicat, »hypothesin minime sufficere,
quae thymum embryi modo, neque infantis quoque recens
nati organon esse habendam doceat.«

Ex hac brevi quidem, sed ex mea sententia haud
peravo judicio suscepta collatione diversarum opinionum,
quas celeberrimi physiologi, summa auctoritate digni, de
causis primae respirationis habuerunt, certa quidem haud
requiritur rei quaesitae explicatio; quaelibet enim interpre-
tandi ratio, quantumcunque valet, unam certe offert inter-
pretationis viam, quam sufficienter ad lucidum confessum-
que perducere nequit: quum vero ipsa physiologia, eaque
imprimis, quae nervorum functiones tractat, proximis de-

centiis praeteritis magnificum in modum, quod summae est laudi iugênio humano, progressa sit, optimo jure hujus quoque aenigmatis solutionem expectare licet, quamvis per omnia saecula illud medici dictum probetur:

»Vita brevis, Ars longa; Tempus praeceps;«

»Experimentum periculosum: Judicium difficile.«

V I T A.

Natus sum ego Joannes Gustavus Adolphus
chilling, die decimo nono mensis Septembris anni
jus saeculi vigesimi primi Berolini, patre Christiano
riderico, medico superiori legionis tormentariae, et
atre Sophia e gente Riedel, quam longum jam per
mpus lugeo demortuam. Confessionem sum addictus evan-
licae. Primis literarum elementis in schola urbis patriae
buitus, ibidem gymnasium adii leucophaeum, quod tunc
mporis directore Koepke, postea Ribbeck florebat,
ibis viris Clarissimis, uti omnibus gymnasii praecepto-
us, maximas habeo gratias.

Cursu gymnasii absoluto, maturitatis testimonio in-
uctus, mense Octobri anni MDCCCXXXIX civibus in-
tuti medico-chirurgici Friderico-Guilelmiiani ad-
riptus sum. Per quadriennium hisce interfui Illustris-
norum et Celeberrimorum virorum lectionibus:

Cel. Beneke de logice et de psychologia; Cel. Preuss de historia; Ill. Hecker de encyclopaedia et methodologia medica, de Celsi libris, de historia medicinae; Ill. Link de botanice et de historia naturali; Cel. Turte de physice et de pharmacia; Ill. Mitscherlich de chemia et organica et anorganica; Ill. Schlemm de osteologia, de syndesmologia, de splanchnologia; Ill. Müller de anatomia universa et organorum sensuum et pathologica et comparata, de physiologia; Cel. Eck de physiologia, de pathologia et therapia generali, de semiotice; Cel. Mitscherlich de materia medica; Beat. Osann de fontibus medicatis; Ill. Horn de morbis syphiliticis et psychicis; Exp. Isensee de morbis cutis; Ill. Schönlein de pathologia et therapia generali; Ill. Casper de arte formulas medicas rite concinnandi et de medicina forensi; Cel. Kluge de ossibus luxatis et fractis, de chirurgia generali, de akiurgia, de arte obstetricia, de arte fascias imponendi; Ill. Juengken de chirurgia speciali; Cel. Froriep de akiurgia.

Practicis exercitationibus me instituerunt: Ill. Müller et Ill. Schlemm arte cadavera rite secandi; Cel. Froriep operationibus in corpore mortuo faciendis; Cel. Kluge exercitationibus obstetriciis; Ill. Casper et Ill. Wagner exercitationibus medicis forensibus et explorationibus in vivis et corporibus mortuis; Ill. Schoen-

ein et Cel. Wolff et Cel. Romberg in clinicis medi-
s; Ill. Juengken et Ill. Dieffenbach in clinicis chi-
urgicis et ophthalmiatricis; Exp. Angelstein operatio-
bus ophthalmiatricis.

Quibus omnibus viris, optime de me meritis, quas
ossum maximas ago semperque habebo gratias.

Jam vero tentaminibus, tam philosophico, quam
medico, nec non examine rigoroso coram gratioso Me-
corum Ordine rite superatis, spero fore, ut dissertatione
esibusque publice defensis, summi in medicina et chi-
urgia honores in me conferantur.

T H E S E S.

---

1. Nullum est signum pathognomonicum.
  2. Amputatio remedium est roborans.
  3. Illud philosophorum dictum: »Cessante causa, cessat effectus« in medicina minime valet.
  4. Pessime vivunt, qui vivunt methodice.
  5. Sunt morbi salutare.
  6. Individua non existunt.
  7. Amputatio capitis nisi apoplexia nervosa mortem non affert.
-